TREI TIPURI DE FACTORI IMPLICAȚI ÎN OMISIUNEA COMPLEMENTULUI DIRECT ÎN LIMBA ROMÂNĂ

TROIS TYPES DE FACTEURS GÉRANT L'OMISSION DU COMPLÉMENT D'OBJET DIRECT EN ROUMAIN

(Résumé)

Dans cet article, nous nous concentrons sur l'identification des facteurs légitimant l'omission du complément d'objet direct en roumain. Si dans la littérature nous observons que la plupart des analyses proposées sont monofactorielles, nous montrons ici que, pour une meilleure couverture empirique, on a besoin d'une approche multifactorielle: l'omission des objets directs est guidée par trois types de facteurs: (i) facteurs lexico-sémantiques (certains types de prédicats qui sélectionnent des arguments avec un certain rôle sémantique permettent naturellement l'omission de leur argument), (ii) facteurs constructionnels (certains contextes syntaxiques facilitent l'omission d'un objet direct), (iii) et enfin des facteurs socio-discursifs (certains genres narratifs et certains contextes socio-professionnels autorisent l'omission avec des verbes qui normalement ne le permettent pas).

Mots-clés: omission, complément d'objet direct, analyse multifactorielle.

1. Introducere

Dacă vorbim de omisiune în raport cu dependenții obligatorii ai verbului, distingem două fenomene: *subject drop* (1a), cunoscut și sub eticheta de *pro-drop* (i.e. subiectul poate să rămână nerealizat lexical, informațiile necesare fiind recuperate din morfologia verbului), și *object drop* (1b) (i.e. un verb tranzitiv, care în mod normal cere realizarea lexicală a complementului obiect direct, poate apărea fără acesta).

BDD-V4273 © 2017 Editura Univers Enciclopedic Gold
Provided by Diacronia.ro for IP 18.97.14.83 (2026-11-08 23:21:38 UTC)

(1) a. *(El)* ***vine*** *mâine.*[1]
b. *Ioana* ***mănâncă*** *(ceva).*

Cele două fenomene nu pot fi însă descrise unitar nici în interiorul aceleiași limbi, și nici de la o limbă la alta: dacă pentru fenomenul de *pro-drop*, condițiile de legitimare sunt relativ simplu de stipulat, pentru fenomenul de *object drop* se dovedește a fi dificilă atât descrierea fenomenului în sine, cât și explicarea constrângerilor ce intervin. În plan tipologic, Huang 1984 stabilește 4 categorii de limbi: (i) cele care prezintă ambele fenomene în mod natural (e.g. chineza, portugheza); (ii) limbi *pro-drop*, dar nu și *object drop* (e.g. italiana); (iii) limbi care nu sunt *pro-drop*, dar care prezintă fenomenul de *object drop* (e.g. germana, suedeza); (iv) limbi care nu sunt nici *pro-drop* nici *object drop* (e.g. franceza, engleza). În acest context, ne-am propus să studiem fenomenul de *object drop* (tradus mai jos 'omisiune a complementului obiect direct' sau mai scurt 'omisiune a complementului') în limba română, fenomenul fiind extrem de puțin studiat (Ionescu 2005; Gheorghe 2009; Avram şi Coene 2009).

2. Analize unifactoriale vs analize multifactoriale

Întrebarea fundamentală în cazul fenomenului de omisiune a complementelor este care sunt factorii care legitimează omisiunea. Desigur răspunsurile la această întrebare sunt extrem de variate (oferind perspective foarte diferite), însă pot fi sintetizate pornind de la distincția analiză unifactorială vs analiză multifactorială. Analizele unifactoriale consideră că un singur factor este responsabil de legitimarea omisiunii complementului. Majoritatea primelor cercetări dedicate acestui subiect (anii '80–'90) propun așadar analize lexicaliste, atribuind factorului lexical cea mai mare pondere, dar chiar și aici, observăm diverse perspective:

(i) Capacitatea unui predicat de a apărea fără vreunul dintre complemente apare codată în lexicon, la nivelul intrării lexicale ale fiecărui verb în parte. Analiza clasică de acest tip aparține lui Fillmore 1986, care listează perechi minimale de verbe înrudite semantic (cvasi-sinonime sau verbe polisemantice), dar care au comportament diferit în raport cu omisiunea complementului: astfel, verbele din (2a) sunt considerate ca permițând omisiunea complementului, în timp ce perechile lor din (2b) nu permit lucrul acesta.

(2) a. *to eat*, *to leave*, *to arrive*, *to try*, *to promise*
b. *to devour*, *to vacate*, *to reach*, *to attempt*, *to guarantee*

Obiecția majoră adusă acestei analize constă bineînțeles în impredictibilitatea acestui factor, nevoia unei descrieri item cu item (cf. idiosincrazii lexicale) nepermițând obținerea unor generalizări.

[1] În toate exemplele de mai jos, verbul care apare cu un argument omis va fi îngroșat în bold.

BDD-V4273 © 2017 Editura Univers Enciclopedic Gold
Provided by Diacronia.ro for IP 18.97.14.83 (2026-11-08 23:21:38 UTC)

(ii) Alte analize lexicaliste consideră că trăsăturile aspectuale ale predicatului sunt cele care prezic omisiunea complementului. Astfel, telicitatea (i.e. frontiera inerentă a unui eveniment denotat de un predicat) este adesea adusă în discuție, pe baza contrastului observat între interpretarea telică a unui predicat însoțit de complement exprimat și interpretarea atelică a aceluiași predicat, dar cu complement omis (Mittwoch 1982), cf. (3):

(3) a. *Ion **citește** un roman.*
b. *Ion **citește**.*

Mai mult, Tsimpli şi Papadopoulou 2006 consideră că perfectivitatea (i.e. durata asociată unui eveniment denotat de un predicat) ar explica fenomenul omisiunii în limba greacă, observând că frecvența cea mai mare în greacă o au complementele omise cu verbe imperfective.

(iii) În strânsă legătură cu (ii), amintim analiza lui Rappaport Hovav şi Levin 1998, care atribuie structurii evenimenţiale ale predicatului rolul major în legitimarea omisiunii, pornind de la contrastul între verbele non-stative de manieră (*manner verbs*) și verbele non-stative de rezultat (*result verbs*), doar primele permițând omisiunea complementului.

(iv) În fine, putem adăuga aici analiza propusă de Resnik 1993, conform căreia omisiunea complementului este dictată de restricțiile de selecție (*selectional strength*) ale predicatului: anumite verbe conțin suficientă informație despre complementul lor, astfel încât realizarea lexicală a acestora să nu mai fie obligatorie (spre exemplu, verbe ca *eat* sau *drink* sunt constrânse să aibă drept argumente 'ceva ce poate fi mâncat', respectiv 'lichide potabile', observație în acord cu studii de corpus, cf. Glass 2014, care explică aparenta „idiosincrazie" lexicală între verbul *to eat* și verbul *to devour*: argumentul *food* este extrem de predictibil statistic în cazul verbului *to eat*, însă mult mai puțin în cazul verbului *to devour*).

Problema tuturor acestor analize lexicaliste constă în imposibilitatea de a explica ansamblul datelor atât în interiorul aceleiași limbi, cât și de la o limbă la alta. Prin urmare, majoritatea cercetărilor recente (Goldberg 2005; Lambrecht şi Lemoine 2005; Cummins şi Roberge 2005; Iten et al. 2005 etc.) scot în evidență prezența mai multor factori (lexico-semantici, sintactici, pragmatico-discursivi) implicați în legitimarea omisiunii, cu o pondere mare acordată factorului pragmatic (Groefsema 1995; Scott 2006; Ruppenhofer şi Michaelis 2010).

3. Factori declanșatori ai omisiunii complementului

După cum am văzut în secțiunea 2, cele mai multe analize s-au concentrat pe delimitarea unui singur factor care să explice ansamblul datelor observate. Pentru descrierea datelor din limba română (și din alte limbi, precum engleza, franceza etc.), considerăm că avem nevoie de o analiză multifactorială pentru

BDD-V4273 © 2017 Editura Univers Enciclopedic Gold
Provided by Diacronia.ro for IP 18.97.14.83 (2026-11-08 23:21:38 UTC)

a identifica în mod corect factorii ce legitimează omisiunea complementului. În secțiunea de față, vor fi prezentate trei tipuri de astfel de factori, fiecare implicând un alt nivel lingvistic.

3.1. Factori lexico-semantici

Un prim set de factori care intervin în legitimarea omisiunii complementului sunt de natură lexico-semantică: anumite clase de predicate ce selecționează argumente cu un anumit rol semantic permit în mod natural omisiunea complementului. În limba română, constatăm că cea mai puternică frecvență o au trei clase de predicate.

O primă clasă cuprinde verbele agentive de tip *activity* (numite de Ionescu 2005 „verbe de activitate absolută") având un argument cu rolul semantic de temă (Ionescu 2005; Gheorghe 2009). Acestea corespund etichetei de „utilizare absolută" a verbelor tranzitive, denumire prezentă în gramaticile tradiționale. În funcție de tipul de temă asociat argumentului implicit, aceste verbe se împart în două categorii (cf. Ionescu 2005): (i) verbe cu temă incrementală (4a), i.e. tema este creată sau dimpotrivă făcută să dispară prin acțiunea verbului: *a mânca*, *a bea*, *a scrie*, *a sculpta*, *a desena*, *a pescui* etc. și (ii) verbe cu temă performată (4b), i.e. tema există atât înainte de, cât și după acțiunea verbului: *a învăța*, *a studia*, *a citi*, *a cânta*, *a preda*, *a exersa*, *a recita* etc. Eticheta sub care se mai regăsesc aceste două clase în literatură este aceea de „verbe de afectare" (*affected verbs*). Ce este însă interesant cu această clasă este schimbarea aspectuală în interpretarea predicatului atunci când intervine omisiunea complementului. Astfel de verbe sunt în general interpretate ca fiind de tip *accomplishment* atunci când complementul este exprimat, însă în cazul omisiunii complementului, acestea intră în categoria verbelor de tip *activity*.

(4) a. *Ion n-**a mâncat** azi.*
b. *Mama e în casă, **citește**.*

O a doua clasă de predicate o constituie verbele de sentiment (stare fizică sau psihică)[1] al căror argument are rolul semantic de experimentator (animat și, în general, uman). Și aici distingem două categorii, în funcție de nivelul fizic sau psihic implicat: (i) verbe de stare fizică (5), de tipul: *a durea*, *a pișca*, *a ustura* etc., și (ii) verbe de stare psihică (verbe psihologice) (6), de tipul: *a impresiona*, *a uimi*, *a enerva*, *a speria*, *a șoca* etc.

(5) a. *Tusea **îneacă*** (Pană Dindelegan 2013).
b. *Albina **înțeapă** și apoi moare.*
c. *Spirtul **ustură**.*
(6) a. *Atitudinea ei **enervează** teribil.*
b. *Pledoaria lui Ion **a impresionat*** (Ionescu 2005).
c. *Dragostea **lovește** tare și nu întreabă dacă **doare**.*

[1] Numite de Ionescu 2005 „verbe de cauzalitate emoțională".

BDD-V4273 © 2017 Editura Univers Enciclopedic Gold
Provided by Diacronia.ro for IP 18.97.14.83 (2026-11-08 23:21:38 UTC)

Această clasă de predicate se remarcă prin interpretarea universală a complementului omis (animat uman), asociată de cele mai multe ori și cu o interpretare generică, susținută de folosirea verbului la timpul prezent. Remarcăm astfel, în acest caz, disponib,ilitatea unei alternanțe în marcarea genericității (7): fie prin folosirea cliticului pronominal de persoana a doua singular *te* (marcă a genericității în limba română), fie prin omisiunea complementului.

(7) *Muzica lui Mozart (te)* ***liniștește*** (adaptat după Ionescu 2005).

În fine, o a treia clasă de predicate cuprinde verbele de schimbare de stare (*change of state*) al căror argument implicit este un non-animat având rolul semantic de temă (8) sau un animat cu rol semantic de pacient (9). În cazul ultimului subtip, observăm aceeași interpretare universală ca în cazul verbelor din clasa a doua prezentată anterior, omisiunea complementului declanșând genericitatea (atunci când verbul este la timpul prezent).

(8) a. *Atenție, fierul ăsta* ***pârlește****.*
b. *Cuțitul nu mai* ***taie****.*
c. *Mașina nu* ***spală*** *bine.*
d. *Frigiderul ăsta nu* ***răcește****.*

(9) a. *Pe când articole cu subiecte de genul: Pâinea* ***îngrașă****. Alcoolul* ***slăbește*** *sau Televizorul* ***tâmpește****.*
b. *Atingerea care* ***vindecă****...* (titlu de articol)
c. *Fumatul* ***ucide****.*

Însă româna se distinge de alte limbi romanice, precum italiana (10a) sau franceza (10b), nepermițând omisiunea în cazul unor verbe cauzative de tipul *a face* în structurile atributive (cu complement predicativ) așa-numite pro_{arb} (i.e. animat uman cu referință arbitrară), după cum arată exemplul (10c).

(10) a. *La musica* ***rende*** *contenti* (italiană).
b. *Cette musique* ***rend*** *fou* (franceză).
c. *Această muzică *(te)* ***face*** *fericit.*

În general, în cadrul acestor trei clase de predicate, omisiunea complementului este corelată cu o interpretare non-referențială indefinită[1] de

[1] A se vedea dihotomia clasică propusă de Fillmore 1986, conform căreia complementele omise se împart în două mari tipuri, fiecare cu o interpretare semantică specifică: complemente omise „indefinite" (independente contextual și fără referință specifică, identitatea precisă a acestora rămânând necunoscută, indeterminată) vs complemente omise „definite" (interpretarea acestora fiind strict dependentă de contextul discursiv: (i) context lingvistic – interpretare anaforică/endoforică, cf. *I-am repetat de mai multe ori propunerea și în cele din urmă* ***a acceptat-(o)****.* (Ionescu 2005) sau (ii) context extralingvistic – interpretare deictică/exoforică, cf. *[Ioana, întinzând*

BDD-V4273 © 2017 Editura Univers Enciclopedic Gold
Provided by Diacronia.ro for IP 18.97.14.83 (2026-11-08 23:21:38 UTC)

tip existenţial în cazul argumentelor non-animate (11a), de tip universal în cazul argumentelor animate umane (11b), la care se adaugă adesea preferința pentru o lectură generică. Cu toate acestea, factorii de natură lexico-semantică nu pot explica toate ocurențele de omisiune a complementului.

(11) a. *Ion* ***mănâncă*** *(ceva).*
b. *Atitudinea lui* ***enervează*** *(pe toată lumea).*

3.2. Factori construcționali

Un al doilea tip de factori înglobează toate acele structuri și construcţii care facilitează omisiunea complementului cu verbe care în mod normal nu ar permite aceasta. Construcțiile care legitimează omisiunea sunt: enumerarea (12), repetiția (13), coordonarea (14), construcții focalizate (focus contrastiv (14), focus restrâns [*narrow focus*] (15)), structurile cu interpretare condiţională (16). De asemenea, amintim aici anumite timpuri și moduri verbale (timpul prezent, modul imperativ, modul conjunctiv (17)). De foarte multe ori, acceptabilitatea unui enunț cu omisiune e dată de interacția mai multor structuri, de exemplu coordonare și contrast (14), coordonare și imperative (18) etc.

(12) *Când eşti îndrăgostit, pasiunea e atât de mare, încât simți nevoia* ***să spui, să anunți, să mărturisești****.*
(13) *La medic,* ***aștepți****. Asta este. Ei nu pot* ***aștepta****.*
(14) a. *Ion e un om activ,* ***dărâmă*** *şi* ***construiește*** *toată ziua.*
b. *Toată lumea* ***vinde****, nimeni nu mai* ***cumpără****.*
c. *Medicamentele* ***tratează****, dar nu* ***vindecă****!*
(15) a. *Industria națională* ***consumă*** **(multă electricitate)* (Ionescu 2005).
b. *În raport cu ce-am avut eu până acum, maşina asta* ***consumă****, nu glumă!*
c. *Nu fac altceva decât* ***să ajut / să vând / să culeg****.*
(16) a. *Cine* ***caută****,* ***găsește****.*
b. *Cine* ***adaugă****, nu* ***împuținează****, ci* ***sporește*** (Stoica 2014).
c. *Îmi* ***dai****, îți* ***dau****.*
d. *Cum* ***păstrezi****, aşa* ***ai****.*
(17) a. *Am aflat cu ce zodie mă potrivesc,* ***află*** *și tu acum!*
b. ***Să nu ucizi / să nu furi / să nu poftești****.*
(18) a. ***Vinde*** *și* ***cumpără*** *cu anuntul.ro!*
b. ***Caută*** *și* ***vei găsi****!*
c. ***Crede*** *și nu* ***cerceta****!*

un cadou mamei ei:] ***Deschide-(l)!***). Pentru mai multe detalii despre această clasificare semantică a complementelor omise, a se vedea Bîlbîie 2015 sau Bîlbîie 2016.

BDD-V4273 © 2017 Editura Univers Enciclopedic Gold
Provided by Diacronia.ro for IP 18.97.14.83 (2026-11-08 23:21:38 UTC)

3.3. Factori socio-discursivi

În fine, amintim și factorii socio-discursivi (mai puţin amintiţi în literatură): omisiunea complementului cu predicate care în mod normal nu o permit este frecvent întâlnită în anumite genuri (Ruppenhofer şi Michaelis 2010) și în anumite contexte socio-profesionale („specific communities of practice", cf. Glass 2014). În ambele cazuri, întâlnim contexte specifice cărora li se asociază în mod convențional o oarecare rutină lingvistică pertinentă social.

În cazul genurilor, remarcăm cel puțin trei contexte narative specifice în care omisiunea complementului prezintă o frecvență semnificativă: rețetele culinare (19), manualele cu instrucțiuni de folosire (20)–(21), comentariile sportive (22). De observat că în aceste contexte extrem de specifice, interpretarea argumentului implicit poate să fie una „definită" (a se vedea clasificarea semantică propusă de Fillmore 1986) și chiar referențială.

(19) *Într-un bol se amestecă apa caldă cu zahărul și drojdia,* ***lăsați*** *5-10 minute să facă spumă. Adăugați sarea,* ***amestecați*** *să se dizolve. Puneți făina,* ***amestecați*** *cu o lingură sau spatulă. Treceți aluatul pe masa presărată cu făină,* ***frământați*** *un pic.* ***Lăsați*** *să se odihnească 5-10 minute. [...]* ***Lăsați*** *să se răcorească un pic, apoi* ***serviți*** *ca orice pâinică.*

(20) *Bornele DC pot încărca doar baterii de 12 V. Setați comutatorul de aer în poziția OFF în timp ce* ***încărcați****. [...] Când* ***deconectați****, trebuie deconectate mai întâi cablurile de la generator. Nu opriți generatorul când e în sarcină; mai întâi înlăturați consumatorii și apoi* ***opriți****. [...] Cât despre filtrul de ulei,* ***înlocuiți*** *doar dacă este necesar. Ștergeți uleiul și murdăria de pe motor și* ***depozitați*** *într-un loc uscat.*

(21) ***Deschideți*** *clickând pe butonul din dreapta sus. [...]* ***Înregistrați*** *la fiecare 10 minute. [...]* ***Închideți*** *apăsând tasta esc.*

(22) *Hazard* ***a centrat*** *pentru David Luiz, care* ***a retrimis*** *în fața porții pentru Demba Ba, dar Szukala* ***a apărat*** *bine și* ***a scos*** *în corner, cu capul. [...] Steaua pare mai vioaie, după o jumătate de oră de joc și* ***construiește*** *mai bine,* ***pasând*** *repetat în jumătatea londonezilor. [...] Ocazie pentru Steaua! Piovaccari* ***primește*** *pe stânga, își face mingea pe șut și trage din unghi, dar portarul Schwarzer* ***prinde*** *cu siguranță. [...] Demba Ba reușește* ***să marcheze*** *din nou, dar golul său nu este validat.*

În ceea ce privește contextele socio-profesionale („specific communities of practice", cf. Glass 2014), observăm că verbe care sunt considerate agramaticale dacă argumentul lor rămâne implicit pot deveni perfect acceptabile într-un context apropriat, în interiorul unor clase socio-profesionale specifice, pentru care verbul respectiv are o semnificație aparte, devenind rutină convențională. Astfel, Glass 2014 observă o serie întreagă de verbe care devin acceptabile

BDD-V4273 © 2017 Editura Univers Enciclopedic Gold
Provided by Diacronia.ro for IP 18.97.14.83 (2026-11-08 23:21:38 UTC)

cu complemente neexprimate în limba engleză în cadrul anumitor domenii socio-profesionale: e.g. verbele *buy, sell* în revistele financiare, verbul *lift* în revistele de fitness, verbul *pursue* pe forumurile polițiștilor (23a), verbul *vacate* pe forumuri imobiliare (23b) etc.

(23) a. *Officers **pursue** because they believe the person they are trying to stop must present a serious threat* (Glass 2014).
b. *Divorce raised its (not so) ugly head and they **vacated** at the end of the lease* (Glass 2014).

Aceeași observație se aplică și în limba română: astfel, verbe precum *a rașcheta, a plomba, a apreta* etc. considerate agramaticale (în folosire izolată) de cercetările anterioare (vezi Gheorghe 2009) sunt atestate frecvent în interiorul unor grupuri pentru care verbul respectiv are o relevanță specifică.

(24) a. **Parchetarul **rașchetează*** (cf. Gheorghe 2009).
b. *Frumos e să nu umpli casa de praf când **rașchetezi**.*
(25) a. **Stomatologul **plombează*** (cf. Gheorghe 2009).
b. *Dacă-i caria mare, degeaba te speli pe dinți; întâi **cureți**, **plombezi** și apoi eventual ai grijă.*
(26) a. **Gospodina **apretează*** (cf. Gheorghe 2009).
b. *Am încercat **să apretez** cu aracet, dar am senzația că rămâne miros în material.*
(27) a. *În ultima vreme, pictorul **expune** în Germania, Franţa şi S.U.A.*
b. *[în context academic, vorbind de teza de doctorat:] Când **susţii**?*

O observație generală în dreptul complementelor omise sub influența acestor factori socio-discursivi este legată de convenționalizarea structurii, pe baza unei rutine lexicale, definite în termenii frecvenței și a familiarității. Complementele omise de acest tip apar cu predicate ce denotă acțiuni canonice în interiorul genului sau contextului socio-profesional respectiv.

La finalul acestei secțiuni, amintim și câteva structuri gramaticalizate. Verbele sunt adesea sursa lexicală a diverselor procese de gramaticalizare. Astfel, un studiu de corpus al limbii spaniole, realizat de Sánchez-Ayala şi Rivas 2015, scoate în evidență faptul că în limba spaniolă vorbită cele mai frecvente structuri cu omisiune au la bază un proces de gramaticalizare (64%). Dintre structurile inventariate în acest studiu, două sunt frecvent întâlnite și în româna vorbită: (i) verbe de percepție la imperativ, folosite ca mărci/particule discursive ('turn-regulatory device'), de tipul *uite (și tu), vezi (tu), ascultă*, la care se adaugă *poftim, zi (și tu), știi, lasă*; (ii) construcții cu două verbe coordonate lexical care trimit la un singur eveniment ('hendiadic construction' de tipul *coger + y +* verb în spaniolă), ilustrate în română de exemple precum *ia și citește, ia și mănâncă, ia și scrie* etc.

BDD-V4273 © 2017 Editura Univers Enciclopedic Gold
Provided by Diacronia.ro for IP 18.97.14.83 (2026-11-08 23:21:38 UTC)

4. Concluzii

Studiul de faţă s-a ocupat de omisiunea complementului direct în limba română. Am arătat mai sus că o analiză unifactorială nu poate cuprinde ansamblul de date, și că factori de natură diferită (lexico-semantici, construcţionali, socio-discursivi) pot interveni în legitimarea omisiunii, uneori în corelație cu un anumit tip semantic. Dacă se încearcă găsirea unei explicații generale pentru omisiune, aceasta pare a fi mai degrabă un principiu pragmatic (Glass 2014): complementul este omis atunci când accentul este pus pe situaţia descrisă de verb, exprimarea complementului fiind nerelevantă, fie pentru că identitatea precisă a acestuia nu contează (e.g. în cazul complementelor omise „indefinite"), fie pentru că acesta este recuperat/inferat din context (e.g. în cazul complementelor omise „definite"). Acest principiu pragmatic interacţionează însă cu alte constrângeri gramaticale (vezi criteriul referenţialităţii, discutat de Bîlbîie 2015 și Bîlbîie 2016).

BIBLIOGRAFIE

Avram, Larisa, Martine Coene, 2009, „Null objects and accusative clitics in Romanian", *Bucharest Working Papers in Linguistics*, 1, p. 233–253.

Bîlbîie, Gabriela, 2015, „O perspectivă empirică și comparativă asupra omisiunii complementului în limba română", raport final de cercetare POSDRU/159/1.5/S/140863, Universitatea din București, septembrie 2015.

Bîlbîie, Gabriela, 2016, „Les objets directs implicites en français : une approche comparative et multifactorielle", în Sonia Berbinski (ed.), *Le Dit et le Non-Dit*, Frankfurt, Peter Lang, 155–169.

Cummins, Sarah, Yves Roberge, 2005, „A Modular Account of Null Objects in French", *Syntax*, 8 (1), p. 44–64.

Fillmore, Charles, 1986, „Pragmatically controlled zero anaphora", *Proceedings of Berkeley Linguistics Society*, 12, p. 95–107.

Gheorghe, Mihaela, 2009, „Observații cu privire la utilizarea absolută a unor verbe tranzitive", în Rodica Zafiu, Blanca Croitor, Ana-Maria Mihail (eds.), *Studii de gramatică. Omagiu Doamnei Profesoare Valeria Gutu Romalo*, București, Editura Universității din București, p. 81–84.

Glass, Lelia, 2014, „What Does It Mean for an Implicit Object to be Recoverable ?", *U. Penn Working Papers in Linguistics*, 20 (1), p. 121–130.

Goldberg, Adele, 2005, „Argument Realization: the role of constructions, lexical semantics and discourse factors", în Jan-Ola Östman, Marjam Fried (eds.), *Construction grammars: Cognitive grounding and theoretical extensions*, Amsterdam, John Benjamins, p. 17–43.

Groefsema, Marjolein, 1995, „Understood arguments: A semantic/pragmatic approach", *Lingua*, 96, p. 139–161.

BDD-V4273 © 2017 Editura Univers Enciclopedic Gold
Provided by Diacronia.ro for IP 18.97.14.83 (2026-11-08 23:21:38 UTC)

Huang, C.-T. James, 1984, „On the distribution and reference of empty pronouns”, *Linguistic Inquiry*, 15, p. 531–574.
Ionescu, Emil, 2005, „Verbe cu complemente directe neexprimate în română”, *Analele Universității din București*, seria *Limbă și Literatură*, p. 3–24.
Iten, Corinne, Marie-Odile Junker, Aryn Pyke, Robert Stainton, Catherine Wearing, 2005, „Null Complements : licensed by syntax or by semantics-pragmatics ?”, *Actes du Congrès Annuel de l'Association Canadienne de Linguistique*, p. 1–15.
Lambrecht, Knud, Kevin Lemoine, 2005, „Definite null objects in (spoken) French : A Construction-Grammar account”, în Mirjam Fried, Hans Boas (eds.), *Grammatical constructions – Back to the roots* [Constructional Approaches to Language Series, 4], Amsterdam, John Benjamins, p. 13–56.
Mittwoch, Anita, 1982, „On the Difference between Eating and Eating Something : Activities versus Accomplishments”, *Linguistic Inquiry*, 13 (1), p. 113–122.
Pană Dindelegan, Gabriela (ed.), 2013, *The Grammar of Romanian*, Oxford, Oxford University Press.
Rappaport Hovav, Malka, Beth Levin, 1998, „Building verb meanings”, în Miriam Butt, William Geuder (eds.), *The projection of Arguments: Lexical and Compositional Factors*, Stanford, CSLI Publications, p. 97–134.
Resnik, Philip, 1993, *Selection and Information: A Class-based Approach to Lexical Relationships*, University of Pennsylvania PhD dissertation.
Ruppenhofer, Josef, Laura Michaelis, 2010, „A constructional account of genre-based argument omissions”, *Constructions and Frames*, 2 (2), p. 158–184.
Sánchez-Ayala, Ivo, Javier Rivas, 2015, „Null Direct Objects in Spanish Conversation”, *Hispanic Research Journal*, 16 (2), p. 107–126.
Scott, Kate, 2006, „When less is more : implicit arguments and relevance theory”, *UCL Working Papers in Linguistics*, 18, p. 139–170.
Stoica, Irina, 2014, *Parametric Variation in the Role of Viewpoint Aspect in the Omission of Direct Objects*, University of Bucharest MA dissertation.
Tsimpli, Ianthi Maria, Despina Papadopoulou, 2006, „Aspect and argument realization: A study on antecedentless null objects in Greek”, *Lingua*, 116, p. 1595–1615.

Gabriela BÎLBÎIE
Universitatea din București
Laboratoire de Linguistique Formelle, France

BDD-V4273 © 2017 Editura Univers Enciclopedic Gold
Provided by Diacronia.ro for IP 18.97.14.83 (2026-11-08 23:21:38 UTC)